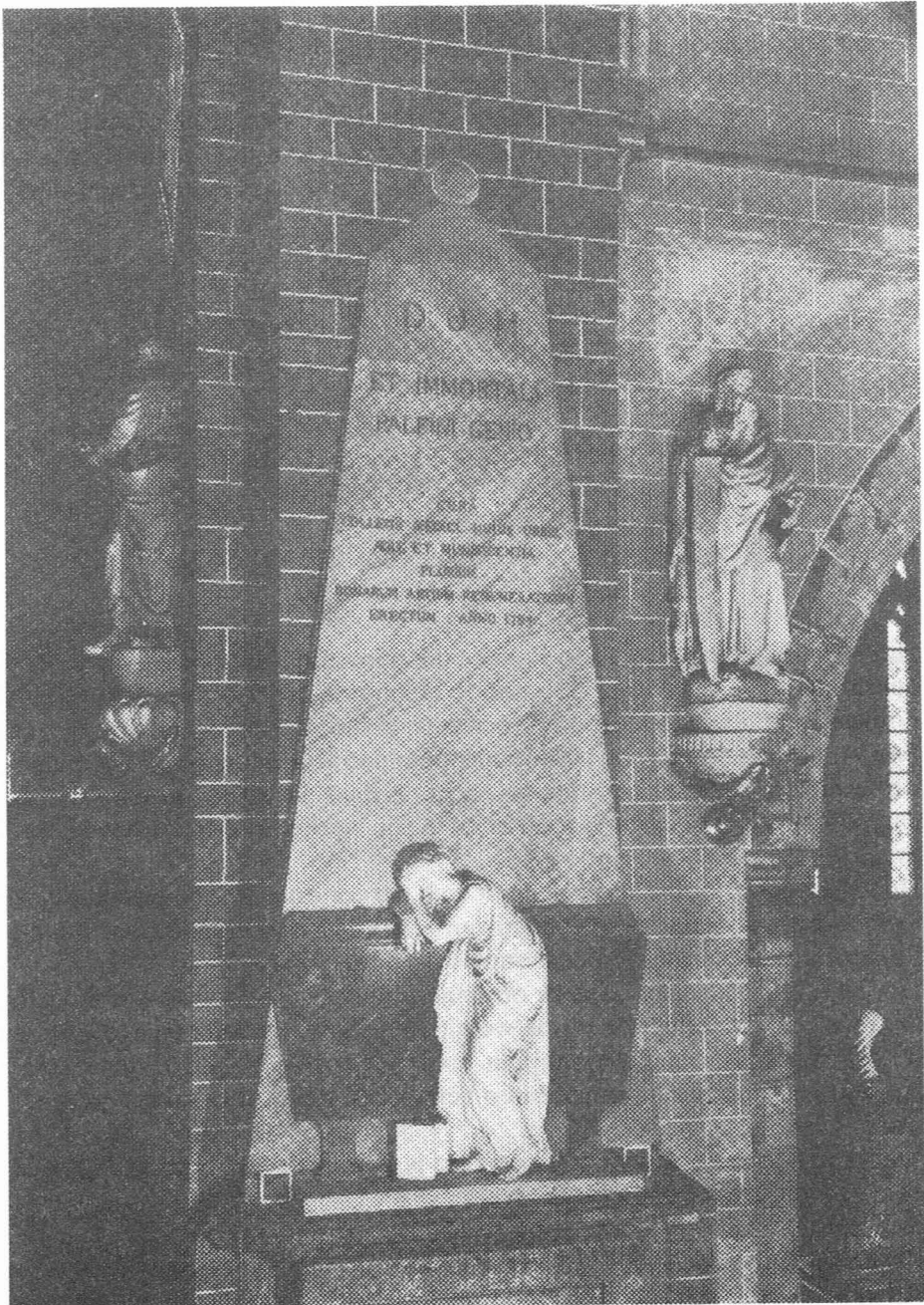

INVENTAIRE ARCHÉOLOGIQUE - FICHE Nr. 118

Op 10 mei 1899 stelde Louis Van Biesbroeck in de rubriek “Beeldhouwen - St-Jacobskerk - XVIIIe eeuw (1784)” in het Frans een fiche op over

HET TWEEDE MONUMENT PALFYN

Dit monument is geplaatst tegen een der rechterpilaren van de toren van de St-Jacobskerk, in het middenschip, tegenover het veel eenvoudiger grafmonument opgericht in 1783.

Dit laatste was nauwelijks onthuld, wanneer in de loop van hetzelfde jaar 1783 het College der Medicijnen van Gent een openbare inschrijvingslijst opende om voor de beroemde ontleedkundige en chirurg een grafmonument op te richten dat waardiger zou zijn voor de stad waar hij meer dan 33 jaar geleefd had. Deze lijsten worden nu nog bewaard in de universiteitsbibliotheek van Gent, één met de handtekeningen van de wereldlijke nota-

Het 2e grafmonument Palfyn in de St.-Jacobskerk. Foto : Stedelijke Dienst.

belen en de leden van het College der Medicijnen, de andere met deze van de Bisschop van Gent en de leden der geestelijkheid.

Het grafmonument in gekleurde marmer staat tegen de pilaar. Op een hoge onderbouw die fungeert als voetstuk verheft zich een grote plaat in rode marmer, gesneden in obeliskvorm. Ervoor, in licht reliëf, bevindt zich een zwartmarmeren sarcofaag op dewelke, in sterk reliëf, een jonge vrouwenfiguur in wit marmer, weent.

Boven op de obelisk de volgende inscriptie :

D.O.M.
ET IMMORTALI
PALFINI GENIO
CURA
COLLEGII MEDICI HUIJUS URBIS
AERE ET MUNIFICENTIA
PLURIAM
BONARUM ARTIUM REMUNERATORUM
ERECTUM ANNO 1784

Het is het werk van Karel van Poucke die beroemd was in onze stad op het einde van de vorige eeuw. Geboren te Dixmude, in 1740, was deze beeldhouwer in een goede leerschool geweest, achtereenvolgens in Brugge, in Parijs en in Rome waar hij gedurende meer dan 10 jaar verbleef. Hij wedijverde er met de beste kunstenaars en het is daar dat hij de grootse allures aannam die wij met name tegenkomen in zijn werken in de St.-Baafskathedraal.

Het monument Palfyn onderscheidt zich eerder door de zuiverheid en de ietwat koude zwierigheid die algemeen geworden waren in de trant van dit tijdperk dat men sindsdien bestempeld heeft als de stijl Louis XVI.

Het blinkt niet speciaal uit door originaliteit, evenmin door de warmte van de opvatting. De allegorie is ook weinig duidelijk : heeft de kunstenaar de wetenschap willen verpersoonlijken, zoals het boek neergelegd aan de voeten van de figuur zou kunnen laten veronderstellen, of eenvoudigweg de smart ?

Wat er ook van zij, deze degelijke figuur is gedrapeerd met een sierlijkheid die opmerkelijk is door haar eenvoud.

Cf. *Messenger des sciences historiques*, 1874, p. 369. - Kervyn de Volkaersbeke, *les Eglises de Gand*, t. II, pp. 27-28. - Diegerick, *le sculpteur Ch. van Poucke*. - F. Vander Haeghen, Th. Arnold et R. Vanden Berghe, *Bibliotheca belgica*, v° *Palfyn*. - Fr. De Potter, *Gent*, t. VII, p. 37.